

Obsah

Předmluva /9

Ediční poznámka /11

I. ČINA PŘED ROKEM 1949 /15

Setkání Číny s Evropou /17 Xinhaiská revoluce /20 Vláda severních militaristů /21
Májové hnutí /22 Jihočínská vláda v Kantonu a Čankajškův puč /24 Kuomintangská
vláda v Nankingu /28 Sovětské oblasti a Dlouhý pochod /31 Ovládnou Japonci
asijský kontinent? /34 Stát Mandžukuo /35 Most Marka Pola a Xi'anský
incident /37 Nankingský masakr /39 Čína ve válce s Japonskem /43 Proč nezvítězil
Kuomintang /48

II. ČÍNSKÁ LIDOVÁ REPUBLIKA V LETECH 1949–1978 /51

1. Konec občanské války a vyhlášení ČLR /55

Porážka Kuomintangu /55 Vyhlášení ČLR /58 Zahraničněpolitická orientace nového
státu /60 Kuomintang na Taiwanu /70 „Mírové osvobození“ Tibetu /72

2. Období obnovy a první pětiletka /74

Obnova hospodářství /74 Generální linie z roku 1952 /75 První ideologické
kampaně /76 Zahraniční politika v období obnovy a první pětiletky /78

3. Velký skok /84

Netrpělivost /84 Skokem do komunismu /89 Velký skok a společenské vědy /97
Povstání ve Lhase /98 Velký skok v zahraniční politice /100 Reforma jazyka /104
Velký skok ve školství /107

4. Mezi Velkým skokem a Kulturní revolucí /110

Odstraňování následků Velkého skoku /110 Zahraniční politika mezi Velkým skokem
a Kulturní revolucí /111

5. Velká proletářská kulturní revoluce /120

Varování /120 „Vymýtí d'ábly“ /123 IX. sjezd KS Číny /128 Konec „věčného
přátelství“ a incident na Ussuri /130 Srážka dvou větrů /138 Zahraniční politika
v letech Kulturní revoluce a normalizace vztahů s USA /144

6. Hledání rovnováhy /151

Smrt „Velkého kormidelníka“ /151 Návrat Deng Xiaopinga /155 Nový kurz čínské zahraniční politiky /159

III. REFORMNÍ ČÍNA (1979–2018) /165

7. Liberalizace a pragmatizace režimu /167

Otevírání se světu a čtyři modernizace /168 Restituce a rehabilitace /172 Pekingské jaro /173 Ústava z roku 1982 a nástup reformátorů /176 Hu Yaobang a politické reformy /177 Zhao Ziyang a ekonomické reformy /179 Kampaň proti duchovnímu znečištění a buržoazní liberalizaci /180 Předehra k Pekingským událostem (1986/87) /180 Čínsko-sovětské vztahy od konce sedmdesátých a v osmdesátých letech 20. století /183

8. Pekingské události roku 1989 /188

Smrt Hu Yaobanga /189 Úvodník Lidového deníku /192 Hladovka a návštěva Michaila Gorbačova /193 Mobilizace armády /195 Setkání s premiérem Li Pengem /195 Setkání s generálním tajemníkem Zhao Ziyangem /196 Stanné právo /197 Vyklizení náměstí Brány nebeského klidu /198 Dengův projev /200 (De)konstrukce mediálního mýtu /201 Liu Xiaobo a „čtyři ušlechtilí“ z Tian'anmenu /203 Operace Yellowbird a hongkongská stopa /204 Příčiny tragického vyústění Pekingských událostí /206

9. Normalizace /209

Stabilizace po Pekingských událostech /211 Stanné právo /213 Obměna vedení v roce 1992 /214 Dengova triumfální cesta na jih /216 Definitivní nástup třetí generace čínských vůdců po roce 1997 /217 Vztahy s USA /218 Vztahy s Taiwanem /221 Třetí krize v Taiwanské úžině /222 Bombardování velvyslanectví ČLR v Bělehradě jednotkami NATO /223 Uklidnění vztahů se sousedními zeměmi /224 Šanghaiská pětka a další regionální organizace /227 Vztahy s Afrikou a FOCAC 2000 /229 Čínsko-japonské vztahy /230 Vztahy s Korejským poloostrovem /232 Návrat Hongkongu a Macaa /232 Asijská finanční krize /237

10. Cesta na západ – politika rozvoje čínského západu /238

Rozvoj infrastruktury /240 Investice /244 Vzdělávání a snahy o zabránění odlivu mozků /245 Ekologie /246

11. Kulturně-společenské proměny osmdesátých a devadesátých let /248

Literatura a film /249 Literatura jizev /250 Literatura hledání kořenů /251 Avantgardní literatura /253 Čínský literární disent /255 Populární hudba – vlivy Hongkongu a Taiwanu /256 Cenzura /259 Architektura a urbanismus /263 Kontrola porodnosti a společnost /265

12. Čína v 21. století – emancipace a asertivita v mezinárodním prostoru /268

Transformace generací čínských vůdců /268 Jiang Zeminovo vedení – třetí generace (1992–2002) /273 Hu Jintaoovo vedení – čtvrtá generace (2002–2012) /275 Tibetská otázka /277 Problémy životního prostředí /284 Xi Jinpingovo vedení – pátá generace (2012–2019) /286 Čínsko-americké vztahy za prezidenta G. W. Bushe /288 Pořadatelství olympijských her a vstup do WTO /290 Severní Korea – problematické sousedství /292 Vlastenectví jakožto nová ideologie – vztahy s Japonskem /293 Eskalace napětí v pobřežních mořích /295 Vztahy s Taiwanem /297 Čínsko-americké vztahy od nástupu Baracka Obamy /300 Projekt Nové hedvábné stezky – „Jeden pás, jedna cesta“ /302 Shrnutí /305

IV. ČESKO(SLOVENSKO)-ČÍNSKÉ VZTAHY /307

Před rokem 1945 /309 V letech 1945–1949 /316 Padesátá léta /320 Ideologická roztržka a její důsledky /326 Postupná normalizace vztahů /330 Po listopadu 1989 /332 Tápání mladé České republiky /332 Číňané v Čechách /338 Sinologie /341 Česko-čínská společnost /343 Diplomatičké zastoupení /345

Chronologie dějin ČLR /346

Poznámky /359

Bibliografie /408

Česká standardní transkripce (捷克拼音, Jieke pinyin) /423

Poznámka k výslovnosti čínské abecedy pinyin /426

Zdroje vyobrazení /429

Summary /431

Místní a věcný rejstřík /433

Jmenný rejstřík /441